

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta 05.02.2026 § 12

§ 12

## **Espoonlahden uintikeskuksen ja maauimalan tarveselvitys**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Peltonen Kaisa  
Ikävalko Jarmo  
Mikama Virpi  
Ovaska Tomi  
[etunimi.sukunimi@espoo.fi](mailto:etunimi.sukunimi@espoo.fi)  
etunimi.k.sukunimi@espoo.fi (Peltonen)  
Puhelinnumero 09 816 21

### **Päätösehdotus**

Esittelijä  
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy hankesuunnittelun valmistelun pohjaksi Espoonlahden uintikeskuksen ja maauimalan tarveselvityksen liitteen ja selostusosan mukaisena.

Liitteenä olevaa alustavaa tilaohjelmaa käytetään rakennushankkeen hankesuunnitelman valmistelun pohjana.

### **Käsittely**

Asia käsiteltiin § 20:n jälkeen.

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

### **Päätös**

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta:  
Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

### **Selostus**

Espoonlahden urheilupuistoon esitetään toteutettavaksi uintikeskus ja maauimala. Espoonlahden vuonna 1983 valmistunut uimahalli puretaan, kun uusi uintikeskus on valmistunut. Uusi uintikeskus ja maauimala toteutetaan ensisijaisesti vastaamaan tavallisten kuntalaisten tarpeisiin, uintiurheilua kuitenkin unohtamatta.

Uuden hankevalmistelun pohjalle on pyydetty ajanmukaista tarveselvitystä, jonka Liikunta- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy. Tämän tarveselvityksen liitteenä on alustava tilaohjelma, jossa on määritelty käytön kannalta tärkeimpiä tiloja. Alustava tilaohjelma ja selostusosa on laadittu hankesuunnittelun pohjaksi. Hankesuunnitelman laatii Tilapalvelut-liikelaitos. Hankesuunnitelmassa määritetään hankkeen tarkempi sisältö ja kustannusennuste. Liikunta- ja hyvinvointilautakunta lausuu hankesuunnitelmasta ja hankesuunnitelman hyväksyy Valtuusto.

## Aiempia toimielinkäsittelyjä

Espoonlahden uimahallia koskevat tarveselvitykset sekä viimeisimmät päätökset:

- 18.5.2006 Liikuntalautakunta hyväksyi Espoonlahden uimahallin perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen. Tällöin uimahalliin esitettiin peruskorjausta sekä allastilalisäyksinä hyppyallasta, monitoimiallasta sekä kylmävesiallasta.
- 16.1.2008 Liikunta- ja nuorisolautakunta hyväksyi Espoonlahden uimahallin tarveselvityksen päivityksen. Tällöin uimahalliin esitettiin peruskorjausta sekä allastilalisäyksinä hyppyallasta, vesivoimistelu-/terapia-allasta, 2 kpl porealtaita sekä kylmävesiallasta.
- 24.11.2020 Liikunta- ja nuorisolautakunta hyväksyi Espoonlahden uimahallin peruskorjauksen tarveselvityksen sisältäen mm. hyppy-, monitoimi- ja ulkoaltaan (V2).
- 24.3.2025 Valtuusto palautti Espoonlahden uimahallin hankesuunnitelman uudelleen valmisteluun seuraavasti: "Kaupunginhallitus käynnistää välittömästi vaihtoehtoisen uudisrakennuksena toteutettavan uimahallin asemakaavoituksen kiirehtien siten, että valmistelun yhteydessä selvitetään vaihtoehtoisen sijainnin lisäksi hankkeen aikataulu, liikenneyhteydet, tontin alan riittävyys ja alustavat kustannukset. Mikäli Espoonlahden uimahalli menee pitkäaikaiseen käyttökieltoon (yli 9 kk) ennen vuoden 2027 loppua, käynnistetään hankesuunnitelman mukainen hanke välittömästi." Tilapalveluliikelaitoksen laatima Valtuustolle 24.3.2025 esitetty hankesuunnitelma 3.11.2023 ei sisältänyt syvää monitoimiallasta (hyppyallas). Tavoitehinta oli 35,3 M€.
- 22.9.2025 kaupunginhallitus totesi Espoonlahden uimahallin sijaintitarkastelun osalta evästykseksi, että mikäli uimahalli päätetään kaavoittaa päiväkodin tontille, kaavatyön tueksi laaditaan luontoselvityksen lisäksi selvitys Pallopuiston merkityksestä virkistysyhteytenä Soukan ja Majakkaniityn suuntiin ja alueella turvataan virkistysyhteys.

## Kaavamuutoshakemus

Espoon kaupungin tonttiyksikkö on toimittanut Espoonlahden uutta uintikeskusta ja maauimalaa koskevan kaavoitushakemuksen 14.11.2025. Kaavamuutosalue sijoittuu kaupungin omistamalle maalle Espoonlahden päiväkodin ja Espoonlahden uimahallin tonteille sekä puisto- ja urheilualueelle. Kaavoituksella ratkaistaan myös uintikeskuksen ja maauimalan pysäköinti sekä nykyisen uimahallin pohjoispuolelta kulkeva kevyen liikenteen väylä Espoonlahdenreitti.

## Liikuntalaki

Liikuntalain mukaisesti kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

1. järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
2. tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa; sekä
3. rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

## **Espoon uimahallien nykytilanne**

Uimahallipalvelut ovat Espoossa suosittuja. Käyntejä uimahalleissa ja maauimalassa on viime vuosina ollut noin 1 300 000 vuodessa. Arkipäivisin uimahalleja käyttävät pääosin koulujen ja päiväkotien uinninopetusryhmät sekä eläkeläiset. Iltaisin ja viikonloppuisin uimahalleja käyttävät runsaasti työikäiset, perheet, lapset ja nuoret, jolloin hallit ovat ruuhkaisia ja pukukaappia joutuu usein jonottamaan. Monet jäävät tulematta uimahalliin niiden ruuhkaisuuden vuoksi.

Käyttäjäprofiili uimahalleissa on monipuolistunut. Kuntouimareiden lisäksi uimahalleissa käy monipuolisesti eri vesiliikuntamuotojen harrastajia, kuten vesijuoksijoita, vesijumppaajia, uimakoululaisia ja eri vesiurheilulajien harrastajia. Moninaiset käyttötarpeet ja käyttäjäryhmät vaativat omia altaitaan, jotta uimahallissa voidaan taata asiakasviihtyvyys ja palvelut erilaisiin tarpeisiin. Altaiden tulee olla myös helposti muunneltavia, esimerkiksi nostopohjilla, jotta tilat saadaan tehokkaaseen ja monipuoliseen käyttöön. Lapsia ja nuoria houkuttelevat maauimala ja syvä monitoimiallas hyppytasoiheen sijaitsevat tällä hetkellä vain Leppävaaran uimahallissa.

Espoon uimahalleissa toimii jäsenmäärältään Suomen suurin Uintiseura Cetus. Heille on varattu aukioloaikoina ratavuoroja ja lisäksi heillä on eri altaissa vuoroja aukioloaikojen ulkopuolella. Cetus liikuttaa espoolaisia ”vauvasta vaariin”, sillä vesi on elementtinä sopiva kaikenikäisten ja -kuntoisten liikuntaan. Seuran kurssitoiminnassa ja uimakouluissa on vuosittain mukana lähes 10 000 osanottajaa.

### **Espoonlahden uimahalli**

Espoonlahden uimahalli on tällä hetkellä toiminnassa, mutta on teknisiltä tiloiltaan elinkaarensa päässä. Halli on vanha, eikä siellä ole lämminvesialtaita eikä syvää monitoimiallasta hyppytasoiheen. Espoonlahden uimahalli palvelee Länsi-Espoon kasvavaa väestöä ja vähentää painetta Matinkylän ja Leppävaaran uimahalleissa. Espoonlahden alueen voimakas asukasmäärän kasvu tekee uimahallin merkityksestä entistä suuremman, ja sen aukiolo tasapainottaa palveluverkkoa merkittävästi. Uimahalli on Espoon ainoa vesilajien kilpailuhalli. Vanha uimahalli ei täytä nykyaikaisia kilpailuolosuhteita.

Espoonlahden uimahallin nykytilat:

- Iso kilpa-allas 21 m x 50 m
- Opetus-/lastenallas 10 m x 20 m
- 400 hengen katsomo
- 3 kpl kuntosali- ja liikuntasalituloja yhteensä noin 350 m<sup>2</sup>.
- fysioterapeuttien vastaanotto
- parturi-kampaamo
- lounas-kahvila
- kokoustila noin 15 hengelle
- Puku- ja pesutilat. 237 pukukaappia naisille (4 ryhmäpukuhuoneessa näistä 56) ja 237 miehille (4 ryhmäpukuhuoneessa näistä 56)
- tilaussauna- ja pukutilat sisältäen takkahuoneen.

Vuonna 1983 valmistunut Espoonlahden uimahalli oli valmistuessaan teknisiltä ratkaisuiltaan edelläkävijä Suomessa. Veden lämpö altaissa on alhainen, koska halli on kilpaprofiilinen. Opetus-/lastenallas ja iso

kilpauintiallas ovat samassa vesikierrossa, jolloin myös opetus-/lastenaltaan lämpötila on alhainen. Uimahallissa ei ole erillistä vesijumppa-/kuntoutusallasta, jonka vedenlämpö on korkeampi. Tämä johtaa siihen, että uimahallissa terapia- ja muu ryhmätoiminta ja lasten osuus on selvästi pienempi kuin Espoon muissa halleissa. Myöskään vesijuoksuun ei ole erillistä allasta, vaan isosta kilpa-altaasta varataan vesijuoksulle tilaa mahdollisuuksien mukaan.

### **Tapiolan uimahalli**

Tapiolan uimahalli on ollut suljettuna vuodesta 2016 rakenteellisten ongelmien vuoksi. Uimahalli on purettu, ja uudisrakennusprojekti on käynnissä. Uusi Tapiolan uimahalli on suunniteltu avattavaksi keväällä 2028. Hanke on merkittävä sekä taloudellisesti että kaupunkikuvallisesti. Budjetti on kasvanut alkuperäisestä arviosta, mikä korostaa projektin laajuutta ja haastavuutta. Uusi uimahalli tulee sisältämään 25 metrin altaan, monitoimialtaan, pienten lasten kahlualtaan, lasten opetusaltaan, saunatilat, pukutilat ja kuntosalin. Tapiolan uimahallin yhteydessä on myös ulko- ja sisäallas ja lasten pyöreä kahluaallas. Esteettömyys tullaan huomioimaan mahdollisimman hyvin esimerkiksi kulkuväylien, WC-tilojen ja hissien osalta. Halliin rakennetaan lisäksi liikuntaesteisten puku-, pesu- ja saunatilat.

### **Matinkylän uimahalli**

Matinkylän uimahalli on Espoon uusin uimahalli, joka valmistui ja avattiin vuonna 2022. Uimahalli tarjoaa monipuoliset palvelut: 50 metrin kuntouintiallas, pienten lasten kahluaallas, lasten opetusallas, kylmäallas, monitoimiallas sekä kunto- ja liikuntasali. Hallissa on myös erilliset liikuntaesteisten puku-, pesu- ja saunatilat. Sijainti palvelee hyvin Matinkylän ja sen lähialueiden suurta väestöpohjaa. Uimahalli on nopeasti vakiinnuttanut asemansa alueen keskeisenä liikuntapaikkana ja toimii esimerkkinä modernista uimahallikonseptista. Kustannussyistä uimahalliin ei kuitenkaan saatu syvää monitoimiallasta hyppytasoihin, eikä nostopohjaa kuntouintialtaaseen.

### **Leppävaaran uimahalli ja maauimala**

Leppävaaran uimahallin peruskorjaus ja laajennus sekä maauimala valmistuivat vuonna 2016. Sisäuimahallissa on 25 metrin rata-allas, monitoimiallas, syvä monitoimiallas hyppytasoihin, porealtaat, lasten opetusallas, pienten lasten kahluaallas, kylmäallas ja höyrysauna. Lisäksi hallissa on kunto- ja liikuntasali. Kesäkaudella käytössä olevassa maauimalassa on 50 metrin kuntouintiallas, monitoimiallas ja liukumäki. Uimahallissa on yhteensä 720 pukukaappia ja maauimalassa 1206 pukukaappia. Leppävaara on keskeinen uimahalli Espoon pohjois- ja keskiosien käyttäjille, ja sen sijainti hyvien liikenneyhteyksien varrella tekee siitä laajasti saavutettavan.

### **Keski-Espoon uimahalli**

Keski-Espoon uimahalli sijaitsee Espoon keskuksen alueella ja palvelee erityisesti Keski-Espoon ja sen lähialueiden asukkaita. Uimahallissa on 25 metrin kuntouintiallas, lasten opetusallas, pienten lasten kahluaallas, monitoimiallas, saunatilat ja kuntosalin. Uimahalli oli suljettuna 1.5.–3.11.2025 pesu-, sauna- ja allas-tilojen remontin vuoksi, jolloin uusittiin pintamateriaaleja kuten laatoituksia. Uimahalli on tärkeä lähiliikuntapaikka ja täydentää Espoon uimahalliverkkoa tarjoamalla palveluita alueelle, jossa

väestömäärä kasvaa. Halli on siirtymässä Espoon kaupungin omistukseen 2028.

### **Olarin uima-allas**

Olarin uima-allas on ollut suljettuna remontin vuoksi 1.6.2024 alkaen. Sulkemisen taustalla ovat terveystarkastusten puutteet laatoituksissa, teknisen tilan muutostyöt ja uima-altaassa havaittu vuoto. Avautumisesta ei ole varmaa tietoa. Vaikka uima-allas on pieni (15 metrin allas), se on ollut tärkeä lähiliikuntapaikka alueen asukkaille. Uimahallin yhteydessä on kuntosali ja saunat. Uimahalli ei ole esteetön, halliin kuljetaan ahtaiden kierreportaiden kautta. Epävarmuus jatkumisesta vaikuttaa palveluiden saavutettavuuteen ja lisää painetta muiden uimahallien käyttöön.

### **Allaspinta-alat sekä vuosittaiset kävijämäärät**

Espoon uimahallien vesipinta-alat sekä kävijämäärät vuosina 2024 ja 2025:

- Espoonlahden uimahalli: allaspinta-ala 1273 m<sup>2</sup>. Vuonna 2024 oli 235 667 kävijää. Vuonna 2025 kävijöitä oli 245 679.
- Matinkylän uimahalli: allaspinta-ala 1359 m<sup>2</sup>, vuonna 2024 oli 311 069 kävijää. Vuonna 2025 kävijöitä oli 352 633.
- Leppävaaran uimahalli ja maauimala: allaspinta-ala uimahalli 1104 m<sup>2</sup> ja maauimala 1702 m<sup>2</sup>. Vuonna 2024 oli 555 258 kävijää. Vuonna 2025 kävijöitä oli 547 670.
- Keski-Espoon uimahalli: allaspinta-ala 552 m<sup>2</sup>, vuonna 2024 oli 175 422 kävijää. Vuonna 2025 kävijöitä oli 102 717. Uimahalli oli suljettuna 1.5.–3.11.2025 remontin vuoksi.
- Olarin uima-allas: allaspinta-ala 53 m<sup>2</sup>, vuonna 2024 oli 5597 kävijää. Vuonna 2025 halli oli suljettu.
- Tapiolan uimahalli: allaspinta-ala uudisrakennus 571 m<sup>2</sup> (lisäksi ulkohyppyalas 160 m<sup>2</sup>), suljettu vuodesta 2016. Tapiolan uimahalli avataan 2028.

### **Espoonlahden uimahallin toiminta**

Arkiaamuisin uimahallia käytetään pääosin kuntouintiin ja vesijuoksuun (työikäiset, eläkeläiset ja kilpauimarit). Päiväaikaan pääpaino on eläkeläisissä sekä koulujen ja päiväkotien uinninopetuksessa. Arki-iltaisin ja viikonloppuisin painottuvat perhe- ja kuntouinti, uimakoulut sekä uimaseuratoiminta. Uimahallin aukioloaikojen ulkopuolella myöhään iltaisin ja aikaisin aamuisin on lisäksi kilpauimareiden ja vesipalloilijoiden harjoitusvuoroja.

### **Kilpa- ja harjoituskäyttö**

Espoonlahden uimahalli on valtakunnallisesti merkittävä uintiurheilun harjoittelu- ja kilpailukeskus. Vuonna 1983 valmistuneessa Espoonlahden uimahallissa on tähän mennessä käynyt noin 14 miljoonaa kävijää ja se on toiminut monien uinnin arvokilpailujen areenana.

Espoonlahden uimahalli on Suomen suurimman uintiurheiluseuran, Cetus Espoo ry:n, pääasiallinen toimipaikka. Espoonlahden uimahallissa on noin 39 % kaikista Cetusen vuoroista. Cetus Espoolla on kansallisesti menestyvät joukkueet kilpauinnissa, taitouinnissa, uimahypyissä ja vesipallossa. Seura järjestää Espoonlahden uimahallissa vuosittain 5-6 kansallista kilpailutapahtumaa, joista yleensä vähintään yksi on SM-tasoinen. Seuran kilpaurheilulajeja – kilpauintia, vesipalloa ja taituintia – seurassa harrastaa noin 550 lisenssiurheilijaa.

Cetus Espoo ry:n lausunto hankkeesta on liitteenä. Lausunto tulee huomioida mahdollisuuksien mukaan hankkeen suunnittelussa.

## **Uinninopetus**

Espoonlahden uimahallissa on keskimäärin 25 000 Espoon alakoulujen ja esiopetuksen uimahallikäyntiä lukuvuodessa. Lisäksi yläkoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset käyttävät Espoonlahden uimahallia liikunnanopetuksessaan. Uimaan oppimista tehostetaan Espoonlahdessa digitaalisten uinninopetusvideoiden avulla. Uinninopetusvideoita näytetään lapsiperheille lasten opetusaltaalla myös yleisöuintivuoron aikana. Uinninopetuksella lisätään myös oppilaiden vesipätevyyttä. Vesipätevyydellä tarkoitetaan henkilön taitoa ja valmiuksia toimia turvallisesti vesillä ja vesistöjen läheisyydessä.

## **Ohjatut liikuntapalvelut**

Ohjatun liikunnan liikunnanohjaajat ja Liikuntapalveluiden kumppanit järjestävät uimahallin kuntosaleissa ja allastiloissa ohjattuja liikuntaryhmiä. Ohjatut liikuntaryhmät on tarkoitettu erityisesti kuntalaisille, joille säännöllinen liikunta on terveyden kannalta erityisen tärkeää tai jotka liikkuvat terveytensä ylläpitämiseksi liian vähän. Toimintaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan esteettömästi ja soveltaen. Uimahallin toimistotiloissa toteutetaan asiakkaille myös henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Kuntosalit ovat ohjattujen liikuntaryhmien ulkopuolisena aikana kuntalaisten käytössä.

Asiakkaat vesijumppaavat 50 m uima-altaan päädyssä omatoimisesti virtuaalisten vesijumppaohjelmien avulla. Palvelun käyttö on lisännyt vesijumpan saavutettavuutta ja on erittäin suosittua myös Espoonlahden uimahallissa. Palvelu vie kuitenkin tilaa uinnilta ja vesijuoksijoilta, eikä kuntouintiallas ole allasprofiililtaan optimaalinen vesijumppaan. Erityisesti toimintarajoitteisille henkilöille uima-altaaseen pääsy ja siellä toimiminen on haastavaa.

## **Uuden uintikeskuksen tarve**

Espoonlahden uimahalli on tekniseltä kunnoltaan huono, selvitysten mukaan on kustannustehokkaampaa rakentaa uusi uimahalli kuin peruskorjata vanha uimahalli. Allastilaa on nykyisellään Espoossa asiakasmäärään ja kysyntään nähden liian vähän. Espoonlahden nykyisestä uimahallista puuttuvat erilaisia käyttäjäryhmiä palvelevat erilliset altaat kuten vesijumppa-/kuntoutusallas ja syvä monitoimiallas hyppytasoiineen.

Espoon strategian Espoo-tarinan 2025-2029 mukaisesti asuinalueita kehitetään kokonaisuuksina huomioiden myös liikuntamahdollisuudet. Espoo on lasten ja nuorten pääkaupunki. Eri-ikäiset ja erilaisista taustoista tulevat ihmiset näkyvät aktiivisesti kaupunkikuvassa, osallistuvat, harrastavat ja pysyvät toimintakykyisinä pidempään. Espoon suuralueista Espoonlahti kasvaa voimakkaimmin. Espoonlahden suuralueen väestön ennustetaan kasvavan nykyisestä lähes 20 000 henkilöllä vuoteen 2033 mennessä (Espoon väestöennuste). Espoonlahden suuralueelle sijoittuvat uudet asuinalueet, kuten Finnöö ja Kiviruukki, kasvattavat asukasmäärää. Alustavien arvioiden mukaan Espoonlahden suuralueen väestön ennustetaan kasvavan yhteensä jopa 40 000 henkilöllä vuoteen 2050 mennessä. Nykyiset uimahallin tilat eivät riitä kasvavan suuralueen väestömäärälle.

Uimahalli on liikuntainvestointi, joka johtaa selvästi liikunta-aktiivisuuden kasvuun kaikissa ikäryhmissä. Vesi on erinomainen liikuntaympäristö ja vedessä liikkuminen soveltuu lähes kaikille. Uinti on yksi suosituimmista liikuntalajeista Suomessa ja uinti kuntoilumuotona sopii kaikille uimataitoisille. Vesijumppa on suosittua työikäisten, senioreiden ja liikuntaesteisten keskuudessa muun muassa veden nosteen, vastuksen ja turvallisuuden takia. Lisäksi sosiaalinen vuorovaikutus ohjatussa vesivoimistelussa on merkittävä liikuntaan motivoiva tekijä. Vesiliikunta, kuten muukin fyysinen aktiivisuus ja liikunta, on hyväksi kokonaisvaltaiselle terveydelle sekä hyvinvoinnille ja on säännöllisenä liikuntamuotona tehokas keino edistää ja ylläpitää toimintakykyä sekä ennaltaehkäistä, hoitaa ja kuntouttaa useita eri sairauksia ja vammoja.

Eläkeikäisten määrän voimakas kasvu Espoossa aiheuttaa käyttöpainetta erityisesti uimahallien päiväkäytölle. Espoossa 65 vuotta täyttäneiden määrä ennustetaan kasvavan merkittävästi vuoteen 2060 mennessä, noin 70 000 henkilöllä. 65-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Espoossa yli kaksinkertaiseksi. (Espoon pitkänajan väestöennuste). Suur-Espoonlahden alueella väestö on vanhentunut viime vuosikymmeninä selvästi. Vesiliikunta on hyvä ja suositeltu liikuntamuoto ikääntyneille ja erityisryhmille, sillä vesiliikunnan aikaansaamat terveyshyödyt tukevat yli 65-vuotiaiden liikuntasuositusta, jonka mukaan lihasvoima ja tasapaino ovat keskeisiä tekijöitä kokonaisvaltaisen toimintakyvyn ylläpitämisessä.

Espoossa lasten ja nuorten (alle kouluikäiset, kouluikäiset ja nuoret 16–19-vuotiaat) ikäryhmien määrä kasvaa ennusteiden mukaan lähes 40 % ja he kuuluvat edelleen kaupungin suurimpiin ikäluokkiin vuoteen 2060 mennessä. Espoo kasvaa nopeasti lapsiperheiden ja nuorten määrässä, mikä näkyy muun muassa investoinneissa kouluihin ja päiväkoteihin sekä kaupungin strategiassa painotettuna "lasten ja nuorten pääkaupunki" -visiona. Uinti kuuluu Suomessa kansalaisten perustaitoihin. Kaikki koululaiset käyvät uimaopetuksessa. Espoon väkiluvun kasvaessa myös koululaiset tarvitsevat uimaopetusta varten lisää vesipinta-alaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut voimakkaasti uimahallirakentamista. Ministeriön avustamista puoltaviin kriteereihin on kirjattu mm: "Uinnin yleinen suosio ja vesiliikunnan soveltuvuus lapsille, aikuisille, liikkumis- ja toimimisesteisille henkilöille sekä kunto- ja kilpauimareille toteuttaa suurten kävijämäärien ohella myös liikunnan tasa-arvovaatimusta. Tärkeänä pidetään sitä, että liikuntapaikka sijaitsee päivittäisen elinpiirin alueella (koti, päiväkotiki, koulu ja työpaikka). Rakennettavat liikuntapaikat tulisi sijoittaa yhdyskuntarakenteessa asuin ympäristöjen läheisyyteen tai julkisten liikenneyhteyksien varrelle."

## **Uintikeskuksen tilat**

Tarveselvityksessä on kuvattu käytön kannalta tärkeimmät tilat mitoituksineen.

### **50 m uima-allas**

50 m uima-allas suunnitellaan kansainvälisen tason kilpauinnin vaatimusten mukaisesti. Kilpailukäytössä altaan pituus on 50 metriä ja leveys 25 metriä. Altaassa tulee olla 10 rataa, mikä mahdollistaa laajan käytön sekä kuntouintiin että kilpailutoimintaan. Altaan suunnittelussa noudatetaan Suomen Uimaliiton ja kansainvälisen lajiliiton World Aquaticsin (entinen FINA) antamia ohjeistuksia. Näiden suositusten

mukaan altaan syvyyden tulee olla vähintään 2,5 metriä kilpailukäytössä, jotta varmistetaan turvallisuus ja täytetään kansalliset ja kansainväliset vaatimukset. Altaassa tulee olla rata-alueen ulkopuolella syvennys luiskia / loivia portaita varten. Altaan veden lämpötila on noin 27 °C.

Altaaseen tulee sisällyttää altaan levyinen (25 m) siltaratkaisu, joka voidaan asentaa useammassa osassa. Tämä mahdollistaa samanaikaisen käytön eri tarkoituksiin, kuten harjoitteluun ja kuntouintiin. Lisäksi altaassa tulee olla nostopohja toisessa allaspuolikkaassa. Nostopohjan avulla altaan syvyyttä voidaan säätää haluttuun tasoon, esimerkiksi 135 senttimetriin, mikä parantaa altaan soveltuvuutta eri käyttäjäryhmille ja vesiliikuntalajeille. Esimerkiksi aikuisten uimaopetusta voidaan järjestää matalammassa syvyydessä.

Suunnittelussa on huomioitava, että nostosilta ja nostopohja ovat teknisesti toimivia, turvallisia ja helppokäyttöisiä. Ratkaisujen avulla kuntouintiallas palvelee monipuolisesti sekä harrastajia että kilpailutoimintaa ja tukee uimahallin joustavaa käyttöä. Altaan tulee olla jaettavissa väliverholla useampaan osaan. Tämä mahdollistaa esimerkiksi vesipallon pelaamisen, vaikka muu allas on uintikäytössä.

50 m uima-allas sijaitsee omassa allasstilassaan, jolloin muun uimahallin käyttö on mahdollista esimerkiksi pienten kilpailujen aikana. Altaan ympärille, sekä reunoille että päätyihin, tulee varata riittävästi tilaa tapahtumien järjestämistä varten. Tämä tila mahdollistaa kilpailujen ja näyttösten sujuvan toteutuksen, ajanottolaitteiden ja muun teknisen kaluston sijoittamisen sekä turvallisen liikkumisen henkilökunnalle ja osallistujille. Kilpailujen vaatimat tulospalvelu-, ajanotto- ja videotintijärjestelmät sekä näytöt ja maalikamerat tulee huomioida suunnittelussa.

### **Syvä monitoimiallas**

Syvää monitoimiallasta voidaan käyttää vesijuoksun ja uimahyppäämisen lisäksi esimerkiksi taitouintiin, sukeltamiseen (mukaan lukien pelastussukeltajat), uppopalloon, vesipalloon, syvänvedenjumppaan ja opetustoimintaan (mm. hengenpelastus, sukellusharjoitteet). Hyppytasot ovat erityisesti nuorten ja lasten suosiossa.

Syvään monitoimialtaaseen toteutetaan 2 kpl 1 m ja 2 kpl 3 m ponnahduslautaa sekä 1 m, 3 m, 5 m, 7,5 m ja 10 m hyppytasot. Altaan syvyys on 5 metriä. Altaan veden lämpötila on noin 27 °C.

Riittävän kokoinen syvä monitoimiallas on syvyytensä takia oivallinen paikka vesijuoksuun, joka voidaan harrastaa turvallisesti, vaikka muu osa altaasta olisikin muussa käytössä. Vesijuoksualue on samanaikaisesti käytössä esimerkiksi uimahyppäämisen kanssa. Näin 50 m uima-altaan radat vapautuvat varsinaiseen uintikäyttöön. Nykyisellään vesijuoksijoille on ajoittain vaikeuksia löytää vapaita ratoja. Ratojen osoittaminen vesijuoksuun puolestaan aiheuttaa kuntouintiin varattujen ratojen ruuhkautumista.

Uintiurheilukeskuksessa tarvitaan kansainväliset mitat täyttävä syvä monitoimiallas, jossa on kaikki kilpailujen vaatimat ponnahduslaudat ja kerrokset. Syvää monitoimiallasta kaikkine tarvittavine hyppytasoineen ei Espoossa vielä ole. Hyppytasojen ja -altaiden karsimisen perusteluna aikaisemmissa Espoon uimahallihankkeissa on ollut, että ko. allas toteutetaan Espoonlahteen. Allas toimii myös verryttelyaltaana pitkän

radan uimakilpailujen aikana, mikä tulee huomioida esimerkiksi rataköysien ja lähtötelineiden osalta. Syvä monitoimiallas palvelee myös taitouinnin, uppopallon, vesipallon harjoitus- ja kilpailualtaana. Altaalle tulee vedenalaiset ja -päälliset kaiuttimet tätä toimintaa varten. Taitouintia harrastavat erityisesti lapset ja nuoret.

### **Lasten opetusallas**

Lasten opetusallas on mitoitettu lapsille sopivaksi, mikä helpottaa uimataidon alkeiden oppimista. Allas on suorakaiteen muotoinen. Allastilan hyvästä akustiikasta tulee huolehtia ja altaan tulee olla rajattavissa näköesteellä. Rauhallinen ympäristö auttaa lasta keskittymään opetukseen. Altaan veden lämpötila on noin 31 °C. Lämmin vesi tekee harjoittelusta miellyttävämpää ja kannustaa lasta liikkumaan vedessä. Lastenallas auttaa vähentämään vesipelkoa ja luomaan myönteisiä kokemuksia uinnista. Erillinen uimaopetusallas mahdollistaa uimaopetuksen myös erityistä tukea tarvitseville lapsille. Tilassa tulee olla hyvä ilmanvaihto, jotta uimaopettajilla on asianmukainen työympäristö. Altaalta tulee olla mahdollisimman lyhyt kulkuyhteys 50 m uima-altaaseen, sillä uimaopetuksessa siirrytään ajoittain näiden kahden altaan välillä. Altaan yhteydessä tulee olla iso näyttö ja äänentoistojärjestelmä uimaopetuksen tueksi. Nykyisellään lasten uimaopetukseen soveltuvaa vesipinta-alaa on Espoossa tarpeeseen nähden liian vähän.

### **Lasten uima-allas**

Uimahalliin toteutetaan erillinen lasten uima-allas. Altaan yhteydessä tulee olla iso näyttö ja äänentoistojärjestelmä omatoimisen uinnin opetteluun tueksi. Allastilan hyvästä akustiikasta tulee huolehtia. Altaan veden lämpötila on noin 31 °C.

Uimaopetuksen määrä on suuri ja lakisääteinen osa kuntien peruspalveluja ja koulujen opetussuunnitelmaa, minkä vuoksi lasten opetusallas on varattu suuren osan aukioloajasta. Tämä rajoittaa muiden asiakkaiden, kuten perheiden, mahdollisuuksia käyttää lasten opetusallasta. Kahden erillisen altaan avulla uimaopetus ja muu asiakaskäyttö voidaan erottaa toisistaan ilman, että kummankaan toiminnan laatu kärsii. Erilliset altaat parantavat turvallisuutta ja käyttömukavuutta. Uimaopetus vaatii rauhallisen ja hallitun ympäristön, kun taas vapaa-ajan käyttäjät liikkuvat altaassa eri tavoin ja eri rytmissä. Kun toiminnot on erotettu, riskit mahdollisista törmäyksistä ja häiriöistä vähenevät merkittävästi.

Kahden altaan ratkaisu lisää uimahallin kapasiteettia ja käyttöastetta. Kun allastilat ovat joustavasti eri käyttäjäryhmien käytössä, uimahalli pystyy palvelemaan useampia asiakkaita samanaikaisesti ja vastaamaan paremmin kasvavaan kysyntään. Pitkällä aikavälillä kahden erillisen altaan ratkaisu on myös taloudellisesti perusteltu. Sujuvampi käyttö, tyytyväisemmät asiakkaat ja parempi palvelutaso lisäävät uimahallin vetovoimaa ja vähentävät ruuhkautumista, mikä tukee kestäväää ja tehokasta uimahallitoimintaa.

### **Pienten lasten kahluuallas**

Pienten lasten kahluuallas (vauva-allas) kuuluu nykyaikaisen uimahallin palveluihin lapsiperheille. Altaan syvyys on noin 0,2 m - 0,4 m. Altaan veden lämpötila on noin 33 °C. Allas sijoitetaan lasten uima-altaan läheisyyteen.

Kahluuallas tarjoaa pikkulapsille turvallisen ensikosketuksen veteen. Matala kahluuallas edistää kehityksellisesti sopivaa leikkiä ja liikkumista. Pienet lapset harjoittelevat tasapainoa, koordinaatiota ja motorisia taitoja vedessä leikin kautta, mikä tukee kokonaisvaltaista kehitystä. Tämä tukee varhaista vesitottumusta ja luo myönteisen pohjan myöhemmälle uimaopetukselle.

Kahluuallas vastaa lapsiperheiden erityisiin tarpeisiin. Vanhemmat voivat olla lapsen vieressä tai pitää lasta sylissä ilman, että heidän tarvitsee mennä syvään veteen. Tämä lisää sekä lapsen että vanhemman turvallisuuden tunnetta ja tekee uimahallikäynnistä rennomman. Lisäksi kahluuallas vähentää ruuhkaa muissa altaissa. Kun pienimmillekin lapsille on oma allastilansa, he eivät vie tilaa opetus- tai lasten uima-altaista, jolloin kaikki käyttäjäryhmät mahtuvat toimimaan samanaikaisesti. Kahluualtaan olemassaolo tukee myös yhdenvertaisuutta ja perheystävällisyyttä. Uimahalli palvelee eri-ikäisiä kuntalaisia tasapuolisesti ja madaltaa kynnystä liikunnalliseen vapaa-aikaan jo varhaislapsuudessa. Varhain syntyneet myönteiset vesikokemukset lisäävät lasten vesiturvallisuutta ja tukevat uimataidon oppimista.

### **Vesijumppa-/kuntoutusallas**

Esteetön vesijumppa-/kuntoutusallas toteutetaan siten että kaikki käyttäjät, myös liikuntarajoitteiset, pääsevät altaaseen turvallisesti. Altaassa on oltava "liukuesteet" pohjassa, ramppi / loivat portaat, tukikaiteita sekä henkilönostin. Altaan syvyys on noin 1,2 m -1,5 m, siten että matalaa osuutta on suurempi osuus. Altaan vesisyvyyttä voidaan säätää myös vedenpinnan säädöllä. Vesijumppassa on tärkeää, että jalat osuvat pohjaan, koska se takaa harjoituksen turvallisuuden ja tasapainon. Lisäksi se vähentää liukastumis- ja kaatumisriskiä vedessä. Altaassa on rajattu pienehkö alue esimerkiksi altaan kulmassa hieroville suihkuille ym. Altaan veden lämpötila on noin 33 °C. Altaan sisäreunat varustetaan kaiteilla/käsijohteilla kaikilta osin. Altaan yhteydessä tulee olla iso näyttö ja äänentoistojärjestelmä sekä omatoimisen että ohjatun liikunnan tueksi.

Altaan tulee olla rajattavissa näköesteellä esimerkiksi erityisryhmien toimintaa varten. Allas tulee olla myös jaettavissa näköesteellä kahteen osaan. Tällöin osa altaasta voi olla vapaassa käytössä, vaikka pienemmällä ryhmällä olisi altaassa ohjattua liikuntaa. Kulkureitin altaalle tulee olla erityisesti liikuntaesteisten pesu- ja pukutiloista mahdollisimman lyhyt ja esteetön.

Nykyaikaisen uimahalliin kuuluu vesijumppa-/kuntoutusallas. Vesijumppa-/kuntoutusallas on erityisesti erityisryhmien, koululaisten, työikäisten, perheiden, vauvauinnin, eläkeläisten ja uimataidottomien aikuisten suosima. Vesijumppa-/kuntoutusaltaassa järjestetään ohjattuja vesiliikuntaryhmiä, kuten erityisryhmien ohjattuja ryhmiä ja vauvauintia. Erityisryhmien vesijumppaa liikuntarajoitteisille ei voida järjestää Espoonlahden uimahallissa nykyisin lainkaan. Vesijumppaa järjestetään Espoonlahden uimahallin kuntouintialtaassa, mutta tämä vie tilaa uinnilta. Kuntouintiallas on myös syvä ja lämpötilaltaan uintiin tarkoitettu. Vauvauintia ei nykyisellään pystytä järjestämään uimahallissa lainkaan. Asiakkaat voivat vesijumpata vesijumppa-/kuntoutusaltaassa myös omatoimisesti virtuaalisten vesijumppaohjelmien avulla. palvelun käyttö on lisännyt vesijumpan saavutettavuutta ja on erittäin suosittua kaikenikäisten ja -taitoisten joukossa.

## **Kylmäallas**

Kylmäaltaan veden lämpötila on noin 7-8 °C. Kylmäaltaan tulee olla läpikuljettava. Kylmäaltaan sijoittelu on tärkeä osa suunnittelua. Suositeltavaa on sijoittaa se lämpimän vesijumppa-/kuntoutusaltaan läheisyyteen, jolloin asiakkaat voivat helposti yhdistää lämpimän ja kylmän vesialtaan käyttöä. Tämä mahdollistaa kontrastialtistuksen, joka on erityisen suosittu palautumismenetelmä urheilijoiden keskuudessa. Lisäksi sijoittelu lähelle vesijumppatilaa tukee ryhmäliikunnan jälkeistä palautumista ja tekee palvelusta houkuttelevamman.

Kylmäaltaan toteuttaminen Espoonlahden uimahalliin on perusteltua sekä kylmäuinnin kasvavan suosion että sen terveysvaikutusten vuoksi. Viime vuosina kylmäaltistus ja avantouinti ovat nousseet merkittäviksi hyvinvointitrendeiksi, ja niiden kysyntä on kasvanut niin kuntalaisten kuin erityisesti urheilijoiden keskuudessa. Kylmäaltaan tarjoaminen uimahallissa vastaa tähän tarpeeseen ja lisää hallin palvelutarjonnan monipuolisuutta.

Kylmäaltistuksen terveysvaikutuksista on saatu paljon positiivista näyttöä. Lyhytaikainen kylmässä vedessä oleilu voi edistää verenkiertoa, nopeuttaa lihasten palautumista rasituksen jälkeen, vähentää tulehdusta ja tukea immuunijärjestelmän toimintaa. Lisäksi kylmäaltistus voi parantaa stressinsietokykyä ja edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia. Näiden hyötyjen vuoksi kylmäallas palvelee sekä kuntoilijoita, kilpaurheilijoita että hyvinvoinnista kiinnostuneita asiakkaita.

## **Varasto- ja valvomotilat**

Varastotilojen tulee olla sijoitettu lähelle altaita, jotta välineiden käyttö ja huolto on sujuvaa. Varastojen on oltava riittävän kokoisia ja niissä tulee olla viemärointi sekä vesipiste, mikä mahdollistaa välineiden pesun ja huollon. Lisäksi varastoissa on oltava riittävästi säilytys- ja hyllytilaa sekä mahdollisuus ilmavaan kuivaukseen, jotta välineet voidaan kuivattaa asianmukaisesti. Erityisesti kilpailutoimintaa varten tarvitaan erillinen kilpailuvälinevarasto, joka on kuiva tila ja varustettu hyvällä ilmastoinnilla sähköisten laitteiden vuoksi. Tässä varastossa säilytetään muun muassa ajanottolaitteita ja ajanottopaneeleita, joten tilan olosuhteiden on oltava vakaat ja turvalliset. 50 m altaan rataköysien säilytys tulee toteuttaa altaan alapuolelle teknisiin tiloihin integroidulla säilytysjärjestelmällä. Köydet lasketaan allastilasta köysiluukkujen kautta alas säilytysastioihin, mikä mahdollistaa nopean ja turvallisen käsittelyn sekä pitää allastilan siistinä.

Valvomotilat ovat keskeisiä uimahallin turvallisuuden ja hallinnan kannalta. Valvomon tulee sijaita keskeisellä paikalla, josta on hyvä näköyhteys kaikkiin altaisiin. Valvomon yhteydessä tulee olla ensiaputila, joka mahdollistaa nopean reagoinnin hätätilanteissa. Tässä tilassa on oltava hyvä ilmastointi, jotta työskentelyolosuhteet pysyvät terveellisinä ja miellyttävinä. Valvomossa tulee olla kameravalvonta, joka kattaa kaikki altaat ja keskeiset tilat. Lisäksi valvomossa on oltava riittävä tila henkilökunnalle, ensiapuvälineille ja valvontateknologialle, kuten hälytysjärjestelmille. Tilojen suunnittelussa on huomioitava ergonomia ja turvallisuus.

## **Pesu- ja saunatilat**

Hankkeessa tulee toteuttaa käyttäjien tarvitsemat pesutilat. Suihkutilat toteutetaan osin näkösuojattuina esimerkiksi väliseinäratkaisuin. Sekä miesten että naisten pesutilojen yhteydessä on kaksi isoa ryhmäsaunaa.

## **Pukutilat**

Uintikeskuksen pukuhuonetoiloissa on yhteensä noin 1000 pukukaappia. Pukutilojen suunnittelussa tulee huomioida uusimmat ja toimivimmat ratkaisut. Suunnittelussa voidaan ottaa huomioon sukupuolineutraali tilaratkaisu, jolloin tilat rakentuvat pääosin yksilöllisistä pukukopeista sekä perhe- ja avustamistiloista. Sukupuolineutraalilla pukutilaratkaisulla tilaa hyödynnetään tehokkaammin ja se palvelee eri käyttäjäryhmiä yhdenvertaisesti sekä lisää yksityisyyttä. Koululaisille ja muille erillisryhmille toteutetaan neljä ryhmäpukuhuonetta.

Pukutilojen tulee palvella myös maauimalan käyttäjiä.

## **Liikuntaesteisten pesu-, puku- ja saunatilat**

Kaikissa uintikeskuksen asiakastiloissa palvelun lähtökohtana on yhdenvertaisuus, ja tilojen tulee olla esteettömiä kaikille kuntalaisille.

Liikuntaesteisten erilliset pesu-, puku- ja saunatilat tulee toteuttaa huomioiden eri tavalla liikuntaesteiset henkilöt. Tiloissa on oltava riittävästi tilaa liikkua esimerkiksi pyörätuolilla, liukuesteet lattiassa, tukikaiteita, henkilönostimia, helppokäyttöisiä suihkuja, pesualtaita ja pukukaappeja sekä matalat tai säädettävät istuimet. Tarkoituksena on, että liikuntaesteinen henkilö pystyy peseytymään, pukeutumaan ja saunomaan turvallisesti. Suunnittelussa tulee huomioida Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille – työryhmän kommentit.

Uimahalliin toteutetaan myös neljä pienpuku-, pesu- ja saunatilaa. Näissä tiloissa voi toimia esimerkiksi liikuntaesteinen ja toista sukupuolta oleva avustaja.

Tilaryhmää voidaan kilpailutilanteessa käyttää antidoping-/testaustilana, mikä tulee huomioida suunnittelussa.

## **50 m altaan katsomotilat**

50 m altaan yhteyteen esitetään isoja katsomotiloja. Katsomot palvelevat kilpailutoimintaa, tapahtumia ja yleisökäyttöä. Katsomon kapasiteetti on noin 600 henkilöä, mikä mahdollistaa kansallisten ja alueellisten tapahtumien järjestämisen sekä riittävän tilan katsojille. Katsomossa tulee huomioida esteettömyys, erityisesti liikuntaesteisten käyttäjien tarpeet. Tämä tarkoittaa riittäviä pyörätuolipaikkoja, esteettömiä kulkuväyliä ja selkeitä näkölinjoja altaalle. Katsomon ylätaso suunnitellaan siten, että sitä voidaan hyödyntää arkikäytössä esimerkiksi uimareiden verryttely-/venyttelytilana.

## **Syvän monitoimialtaan katsomotaso**

Syvä monitoimiallas on suunniteltu monipuoliseen käyttöön. Altaassa on hyppytornit ja se soveltuu kilpailujen ja tapahtumien järjestämiseen esimerkiksi taitouinnissa, uppopallossa, sukelluksessa ja muissa vesiliikuntalajeissa. Monikäyttöisyys edellyttää ratkaisua, jolla voidaan mahdollistaa tapahtumien järjestäminen ja katsojille paikat. Syvän monitoimialtaan yhteyteen tulee voida olla mahdollista sijoittaa esimerkiksi siirrettävä katsomo.

## **Kisavalvomo ja toimistotilat**

Kisavalvomo on tila, jossa suoritetaan kilpailujen ajanotto ja jossa työskentelee myös kuuluttaja sekä lehdistö. Tilan tulee sijaita 50 m altaaseen nähden lähtöpäädystä, jotta ajanottolaitteiden hallinta ja kilpailujen seuranta onnistuvat. Kisavalvomon suunnittelussa on otettava huomioon kilpailujen vaatimat toiminnot, kuten ajanottojärjestelmät, kuulutuslaitteet ja mediapalvelut. Tilan tulee olla suunniteltu hybridikäyttöön, jolloin se toimii kilpailujen aikana kisavalvomona ja muina aikoina kokous- ja toimistotilana. Tämä edellyttää esimerkiksi riittävää ilmastointia, WC-tiloja, ergonomisia työpisteitä ja hyvää teknistä varustelua, kuten verkkoyhteyksiä ja audiovisuaalisia laitteita.

## **Kunto- ja liikuntasali**

Uintikeskukseen toteutetaan kaksi kuntosalia ja liikuntasali. Tilojen tulee olla yhdistettävissä toisiinsa siirtoseinillä. Kunto- ja liikuntasalin yhteyteen tarvitaan omat puku- ja pesutilat, varastotilaa sekä toimistotilaa. Saleille on oltava myös oma erillinen sisäänkäynti ja lukitusalue. Tällöin kunto- ja liikuntasaleja voidaan käyttää myös uintikeskuksen ollessa suljettuna tai esimerkiksi kilpailukäytössä. Kunto- ja liikuntasalit varustetaan isoilla peileillä ja muilla erikseen määritellyillä kiintokalusteilla sekä tilakohtaisilla äänentoistojärjestelmillä.

Uintikeskukseen toteutetaan erilliset liikunta- ja kuntosalit, jotta eri liikuntaryhmille on riittävästi tiloja. Isompi kuntosaleista on kuntalaisten vapaaharjoittelukäytössä. Tähän tilaan tulee isompien kuntosalikalusteiden lisäksi alue säilytyskalusteineen irtovälineille. Pienempää kuntosalia voidaan vuokrata esimerkiksi urheiluseuroille.

Liikuntasalissa järjestetään esimerkiksi senioreiden ja erityisryhmien lattiajumpsia, tasapainoryhmiä ja erityislasten liikuntaryhmiä. Salit tarjoavat mahdollisuuden lihaskunnon, kestävyys- ja liikkuvuuden harjoittamiseen eri ikäisille ja kuntotasoisille ihmisille sisäliikuntatiloissa ympäri vuoden. Lisäksi ne tukevat kuntoutusta, ehkäisevät loukkaantumisia ja täydentävät vesiliikuntaa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Aula-/kahvio- ja keittiötilat

Uimahallin aulatilat sekä kahvio tulee suunnitella avaraksi ruuhkahuippujen hallintaan. Keittiö tulee varustella lounasravintolatasoiseksi. Tiloihin sijoitetaan vähintään yksi siirtoseinän avattavissa oleva kabinetti/kokoustila, jota voidaan hyödyntää esimerkiksi uimakilpailujen aikana toimitsijoiden kokoontumis- ja taukotiloina.

Kahvion myyntipiste ja lipunmyynti toimivat saman henkilökunnan toimesta eli niiden tulee sijaita lähekkäin.

Aulatiloihin sijoitetaan myös tilat opaskoirille ja lastenrattaille.

## **Henkilökunnan tilat**

Uintikeskuksen henkilökunnan tilat suunnitellaan tukemaan työhyvinvointia, työturvallisuutta ja sujuvaa arkea. Tilojen suunnittelussa huomioidaan uintikeskuksessa työskentelevien eri ammattiryhmien tarpeet. Näitä ovat muun muassa uimavalvojat, liikunnanohjaajat, asiakaspalvelu- ja kassahenkilöstö, siivoushenkilöstö, tekninen huoltohenkilöstö sekä hallinnon ja johdon työntekijät. Tilojen sijoittelussa varmistetaan, että taukotila ja pukuhuoneet ovat helposti saavutettavissa kaikista työpisteistä,

ja että siirtyminen niiden välillä on sujuvaa. Ratkaisun tulee tukea henkilökunnan yhteisöllisyyttä ja työssä jaksamista.

Henkilökunnalle varataan yhteinen, tilava taukotila, jossa on ruokailumahdollisuus ja hyvin varusteltu keittiö. Keittiössä tulee olla jääkaappi, mikroaaltouuni, liesi, astianpesukone sekä riittävästi säilytystilaa. Taukotilassa on mukavat istuinryhmät, pöydät ruokailuun sekä rauhallinen ympäristö palautumiseen.

Lisäksi henkilökunnalle järjestetään erilliset miesten ja naisten pukutilat, joissa on peseytymistilat ja WC:t. Pukutilojen tulee olla riittävän tilavat ja varustettu kaapeilla ja penkeillä. Näiden lisäksi tiloihin sisällytetään liikuntaesteisten yhteiskäyttöinen pukuhuone, joka tarjoaa samat peseytymis- ja WC-mahdollisuudet esteettömästi. Esteettömyys huomioidaan myös kulkureiteissä ja ovien mitoituksessa.

Henkilökunnan tilojen läheisyyteen sijoitetaan myös siirtoseinällä jaettavissa oleva kokoustila, joka on myös vuokrattavissa ulkopuoliseen käyttöön.

### **WC-tilat**

WC-tiloja tulee sijoittaa puku- ja pesutilojen sekä kahvion yhteydessä. Allastiloissa lasten altaiden vieressä tulee olla WC-tilat. Lisäksi henkilökunnan tilojen ja kisatoimiston yhteydessä tulee olla WC-tilat.

### **Huoltotilat**

Huoltotilat ovat välttämättömiä uimahallin teknisten järjestelmien ja päivittäisen toiminnan ylläpidon kannalta. Tilojen tulee sisältää tarvittavat tasausaltaat, verstaat ja muut huoltotilat, jotka mahdollistavat laitteiden huollon ja korjaukset turvallisesti ja tehokkaasti. Tilojen suunnittelussa on huomioitava ergonomia, työturvallisuus ja helppo siivottavuus.

Jokaiselle vedenkäsittelyryhmälle tulee olla omat tasausaltaat, jotta veden kierrätys ja hallinta voidaan toteuttaa erillään ja hygieenisesti. Tämä parantaa vedenkäsittelyn tehokkuutta ja vähentää riskejä eri altaiden käyttötilanteissa. Vedenkäsittelytilassa tulee olla hyvät pesutilat ultrasuodatuksen kiekkojen pesua varten sekä erillinen hapotuspaikka. Tämä varmistaa vedenkäsittelyjärjestelmien tehokkaan huollon ja hygienian. Tilojen tulee olla varustettu vesipisteillä, viemäröinnillä ja riittävällä ilmanvaihdolla, jotta työskentelyolosuhteet pysyvät terveellisinä ja laitteet säilyvät hyvässä kunnossa. Lisäksi huoltotiloissa on oltava riittävästi sähköpisteitä ja teknisiä liitäntöjä huoltotoimenpiteiden tarpeisiin.

Huoltotilojen yhteydessä tulee olla riittävän iso verstaas, joka mahdollistaa laitteiden korjaukset ja huoltotyöt asianmukaisesti. Lisäksi tarvitaan siivouskeskus, jossa on tilat siivousvälineiden säilytykselle, pesulle ja kuivaukselle. Erityisesti allasimureille tulee varata omat pesu-, huolto- ja säilytystilat, jotta niiden käyttö ja ylläpito voidaan hoitaa tehokkaasti ja turvallisesti.

Huoltoliikenne on järjestettävä niin, että liikenneturvallisuus ja selkeä huoltoreitti varmistetaan. Lisäksi on jätettävä mahdollisuus raskaille huoltotoimenpiteille, kuten suurikokoisten suodattimien vaihtoon, esimerkiksi haalausreitin avulla.

## **Pysäköintipaikat / pysäköintitalo**

Nykyiset pysäköintipaikat ovat riittämättömät. Asiakasmäärän kasvu edellyttäneen pysäköintitalon rakentamista. Pysäköintitalo palvelee toteutuessaan uimahallin lisäksi koko urheilupuiston tarpeita. Liikuntaesteisille, henkilökunnalle ja bussien pysäköintiin tulee varata tarvittava määrä paikkoja. Riittävät saattopaikat (myös koululaisbussit) ja pyöräpysäköintipaikat tulee lisäksi toteuttaa hankkeen yhteydessä.

## **Espoonlahden maauimalan tarve**

Espoossa on yksi maauimala Leppävaarassa. Kesäaikaan maauimala on erittäin suosittu, heinäkuussa 2025 Leppävaaran maauimalassa oli noin 66 000 käyntiä. Leppävaaran maauimalan kävijämäärät ovat maksimissaan ja eteläistä Espoota palvelemaan tarvitaan tulevaisuudessa toinen maauimala. Espoon eteläosien metrokäytävällä (Espoonlahden, Matinkylän ja Tapiolan suuralueet) on nyt noin 160 000 asukasta ja vuonna 2033 lähes 210 000 asukasta (Espoon väestöennuste). Alustavien arvioiden mukaan Espoonlahden, Matinkylän ja Tapiolan suuralueiden väestön arvioidaan kasvavan nykyisestä yhteensä jopa yli 100 000 henkilöllä vuoteen 2050 mennessä. Maauimala tarjoaa kuntalaisille ulkoiluun ja liikuntaan liittyvän terveyttä ja hyvinvointia edistävän vaihtoehdon erityisesti kesäisin. Maauimala sopii kaikenikäisille ja myös liikuntarajoitteisille. Maauimala vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kaupunkikulttuuria, houkuttelee matkailijoita sekä tukee kunnan palveluiden monipuolisuutta.

Espoon strategian Espoo-tarinan mukaisesti kaupunki on lasten ja nuorten pääkaupunki, lasten ja nuorten hyvinvointi vahvistuu ja lapset ja nuoret pääsevät liikkumaan virikkeellisillä lähiliikuntapaikoilla. Maauimala monipuolisine altaineen vahvistaa tätä tavoitetta. Maauimala tukee lasten ja nuorten motoristen taitojen kehitystä vesileikkien ja uinnin avulla. Maauimala edistää perheiden yhdessä liikkumista ja yhteisöllisyyttä.

Ulkoalaiden merkitys on kasvanut luonnonvesien huonontuneen sinilevätilanteen vuoksi. Luonnonvesien uimakausi on lyhentynyt. Maauimalan altaat ovat turvallinen paikka harjoitella ulkona uimista.

Maauimalaa esitetään Espoonlahden uimahallin yhteyteen, jolloin saadaan synergiaa uimahallin vedenkäsitteystä ja valvonnasta. Maauimalan ja uintikeskuksen suunnittelussa tulee huomioida lauhdelämmön hyödyntäminen esimerkiksi viereisestä jäähallista. Talviaikaan kuntouintiallas toimii talviuintipaikkana. Maauimalan yhteyteen tulee rakentaa tarvittavat puku- ja pesutilat.

## **Maauimalan tilat**

Uintikeskuksen ja maauimalan tulee olla yhdistettävissä toisiinsa siten, että kävijät voivat liikkua molemmissa kohteissa saman käynnin aikana.

## **Kuntouinti-/vesijuoksuallas**

Allas on mitoiltaan noin 21 m x 25 m. Altaan syvyys on noin 1,35 m - 2 m. Altaan veden lämpötila on noin 27 °C. Allas palvelee kuntouimareita ja vesijuoksijoita. Uimahallin yhteydessä oleva allas mahdollistaa pitkän aukioloajan, allas voidaan pitää käytössä pitkälle syksyyn. Sen jälkeen allas toimii talvella kylmäaltaana.

Suunnittelussa tulee huomioida kuntouintialtaan mahdollinen kattaminen myöhemmin esimerkiksi väistötilaksi muiden uimahallien peruskorjausten aikana.

### **Monitoimiallas**

Monitoimiallasta voidaan käyttää esimerkiksi liikuntaan ja kuntoiluun, kuten vesijumpaan ja uintiharjoituksiin. Altaan syvyys on noin 0,4 m – 1,5 m. Altaan veden lämpötila on noin 30 °C. Monitoimiallas on allas, johon koko perhe voi mennä yhdessä. Leppävaaran maauimalassa monitoimiallas on todettu aivan liian pieneksi, siksi Espoonlahteen toteutetaan suurempi monitoimiallas.

### **Lasten allas**

Maauimalan lasten oma uima-allas vähentää hukkumisriskiä ja tekee vedessä olemisesta lapsille turvallista. Altaan syvyys on noin 0,4 m – 1,2 m. Altaan veden lämpötila on noin 30 °C. Allas on suorakaiteen muotoinen, jolloin siinä voidaan järjestää myös uimaopetusta. Rauhallinen ympäristö auttaa lasta keskittymään opetukseen. Lämmin vesi tekee harjoittelusta miellyttävämpää ja kannustaa lasta liikkumaan vedessä. Erillinen lasten allas mahdollistaa uimaopetuksen myös erityistä tukea tarvitseville lapsille.

Lasten allas tulee sijoittaa lähelle pääkäytävää ja uinninvalvontapisteitä, jotta vanhemmat ja henkilökunta näkevät sen helposti. Altaan tulee olla erillään syvistä altaista tai rajattu turvallisesti, ja sen ympärillä tulee olla liukumattomat pinnat ja turva-alueet. Aurinkoinen paikka auttaa veden lämpenemistä, mutta varjostus kuumimpaan aikaan pitää olosuhteet miellyttävinä. Altaan lähellä on hyvä olla pukuhuoneet, WC:t, suihkut ja mahdolliset leikkialueet, jotta lapsiperheiden liikkuminen on helppoa.

### **Pienten lasten kahluuallas**

Pienten lasten kahluuallas sijoitetaan lasten uima-altaan läheisyyteen. Altaan syvyys on noin 0,2 m - 0,4 m. Altaan veden lämpötila on noin 30 °C.

### **Vesiliukumäki**

Lasten vesiliukumäki tekee maauimalasta houkuttelevamman erityisesti lapsiperheille. Leppävaaran maauimalassa lasten vesiliukumäki on erittäin suosittu. Liukumäki edistää leikkiä, motorisia taitoja ja monipuolistaa aktiviteetteja ja osaltaan edistää uimataittoa ja veteen totuttelua. Oikein suunniteltuna liukumäki on turvallinen ja lisää uimakokemuksen viihtyisyyttä ja elämyksellisyyttä.

### **Muut toiminta-alueet**

Liikunta-alueet, kuten rantalentopallokenttä, katukoriskenttä ja ulkokuntosali kannustavat liikkumaan ja monipuolistavat maauimalan palveluita. Auringonotto- ja oleskelualueet, kuten aurinkotuolit, nurmikot ja piknik-pöydät, tarjoavat mahdollisuuden levätä ja nauttia säästä. Lasten leikkialueet, kuten kiipeilytelineet ja hiekkalaatikot, tukevat motoristen taitojen kehitystä ja tarjoavat hauskaa tekemistä. Esteettömät reitit ja palvelut varmistavat, että maauimala on saavutettavissa kaikille, myös liikuntarajoitteisille. Kaiken kaikkiaan monipuoliset ulkoalueet tekevät maauimalasta houkuttelevan, turvallisen ja viihtyisän paikan eri-ikäisille asiakkaille.

## **Maauimalan puku-, pesu- ja saunatilat (erillistilat)**

Maauimalan yhteyteen tulee toteuttaa puku- ja pesutilat, joita voidaan käyttää myös uintikeskuksen ollessa suljettuna. Pukuhuonetiloissa tulee olla yhteensä noin 1000 pukukaappia. Lisäksi maauimalan käyttäjillä on mahdollisuus käyttää myös uintikeskuksen puku- ja pesutiloja. Maauimalan käyttäjillä tulee olla mahdollisuus käyttää joko omia tai uintikeskuksen saunatiloja.

## **Varasto- ja valvomotilat**

Varastotilojen tulee olla sijoitettu lähelle altaita, jotta välineiden käyttö ja huolto on sujuvaa. Varastojen on oltava riittävän kokoisia ja niissä tulee olla viemärointi sekä vesipiste, mikä mahdollistaa välineiden pesun ja huollon. Lisäksi varastoissa on oltava riittävästi säilytys- ja hyllytilaa sekä mahdollisuus ilmavaan kuivaukseen, jotta välineet voidaan kuivattaa asianmukaisesti. Altaiden peitteiden säilytys tulee suunnitella.

Valvomotilat ovat keskeisiä maauimalan turvallisuuden ja hallinnan kannalta. Valvomon tulee sijaita keskeisellä paikalla, josta on hyvä näköyhteys kaikkiin altaisiin. Valvomon yhteydessä tulee olla ensiaputila, joka mahdollistaa nopean reagoinnin hätätilanteissa. Tässä tilassa on oltava hyvä ilmastointi, jotta työskentelyolosuhteet pysyvät terveellisinä ja miellyttävinä. Valvomossa tulee olla kameravalvonta, joka kattaa kaikki altaat ja keskeiset tilat. Lisäksi valvomossa on oltava riittävä tila henkilökunnalle, ensiapuvälineille ja valvontateknologialle, kuten hälytysjärjestelmille. Turvallisuus on keskeistä, joten pelastusvälineet, hätäpoistumistiet ja valvontatornit tulee sijoittaa selkeästi maauimalan alueelle.

## **WC-tilat**

Maauimalan yhteydessä tulee olla riittävät WC-tilat

## **Kahvio- ym. tukitilat**

Maauimala-alueelle tulee mahdollistaa oheispalveluita vaativat tilat, kuten kahvio, jäätelökioski ja muita vastaavia palveluita.

## **Kustannusennusteet ja aikataulu**

Vuoden 2026 talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on varattu Espoonlahden uimahallille 35 M€. Määräraha ei sisällä maauimalaa, eikä syvää monitoimiallasta. Rakentamismäärärahat on varattu vuosille 2029-2031. Hankkeen kustannusarvio ja sisäisen vuokran ennuste lasketaan hankesuunnitteluvaiheessa. Hankkeen toteuttaminen vaatii kaavamuutoksen.

Espoonlahden uimahallin nykytilanteeseen verrattuna uintikeskuksen ja maauimalan kokonaisuuden ostopalvelujen (lipunmyynti, valvonta ja uimaopetus) arvioidaan kasvavan n. 750 000 €/v ja muiden käyttökulujen (esimerkiksi kemikaalit) n. 100 000 €/v. Espoonlahden uintikeskuksen ja maauimalan toteuttaminen ei lisää henkilöstön määrää.

Uintikeskuksen ja maauimalan ensikertaisen kalustamisen määrärahatarpeen arvioidaan olevan noin 1 100 000 €.

## **Liitteet**

- 1 Espoonlahden uintikeskus ja maauimala, tarveselvityslomake 5.2.2026
- 2 Espoonlahden uintikeskus ja maauimala, alustava tilaohjelma tarveselvitys 5.2.2026
- 3 Espoonlahden uuden uintikeskuksen alustava tilasuunnittelu, Cetusen kommentit 18.11.2025

## **Oheismateriaali**

## **Tiedoksi**

Lehtinen Maija  
Lithovius Sirpa  
Lehtinen Maija  
Martinsen Kimmo  
Yrjölä Reijo